

Mobilitetscenter - ett unikt kompetenscenter

- 2002-2005 Projektverksamhet initierad av rörelsehinderförbunden, finansierad av Arvsfonden
- 2006 - Ekonomisk förening, idéburen sektor
- Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap IOP med Västra Götalandsregionen
- Uppdrag även från andra regioner – riksavtal utomlänsvård

Mobilitetscenter - Verksamhet

☐ Basverksamhet – utredning på remiss:

- Körlämplighet när körkortsinnehavet ifrågasätts efter skada/sjukdom
- Inför läkarintyg för körkortstillstånd vid funktionsnedsättning
- Behov av särskild utrustning i bil – bilanpassning för både förare och passagerare

☐ Projektverksamhet

☐ Utbildning

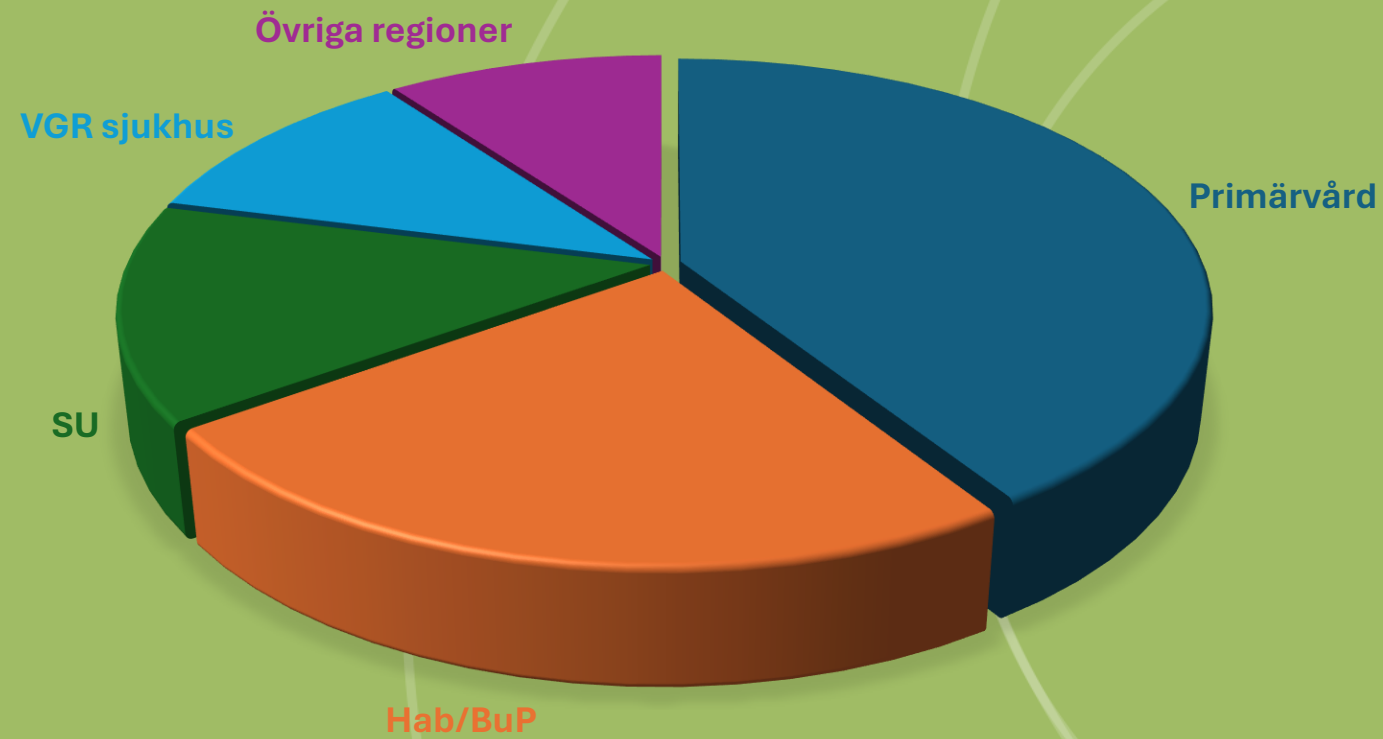
☐ Samverkan

☐ Information

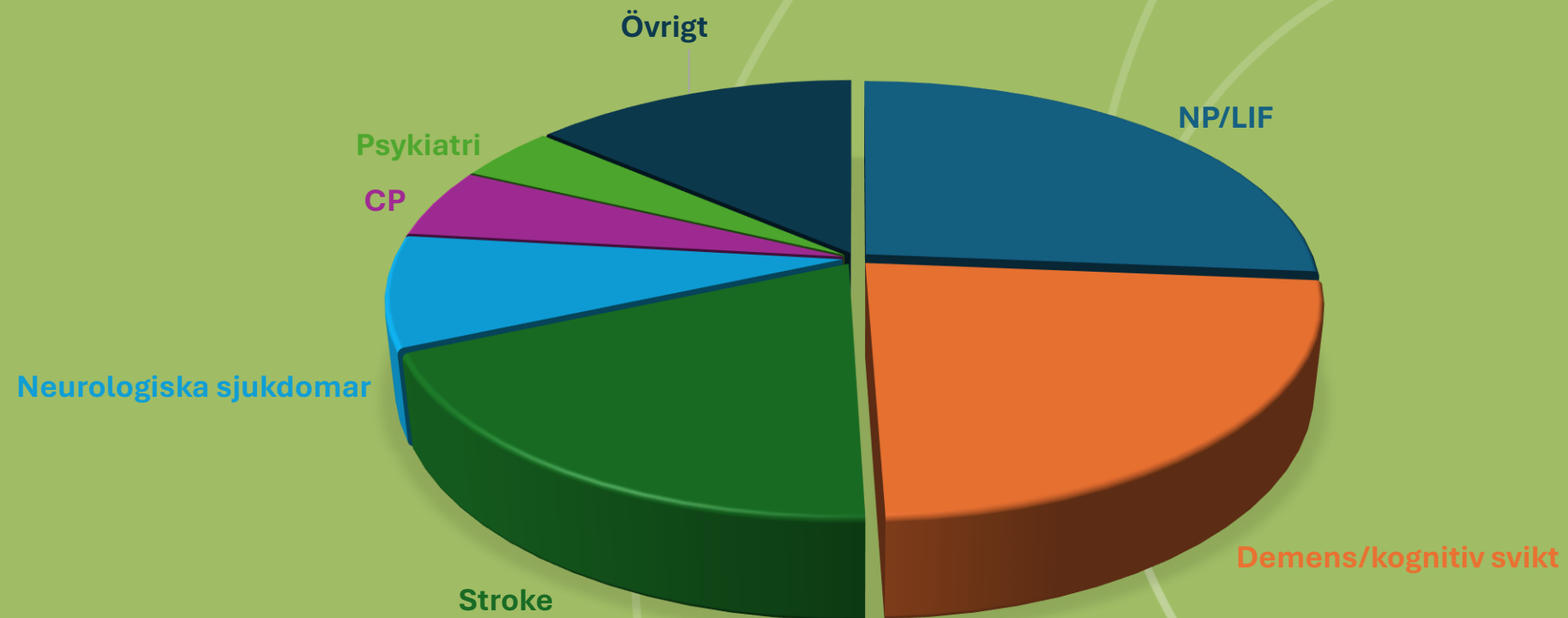
Utredande verksamhet – inte intygsskrivande

- 7 arbetsterapeuter
- Stor efterfrågan
- Lång erfarenhet och kunskapsbank
- Brett utbud av testmaterial

Remittenter 2025

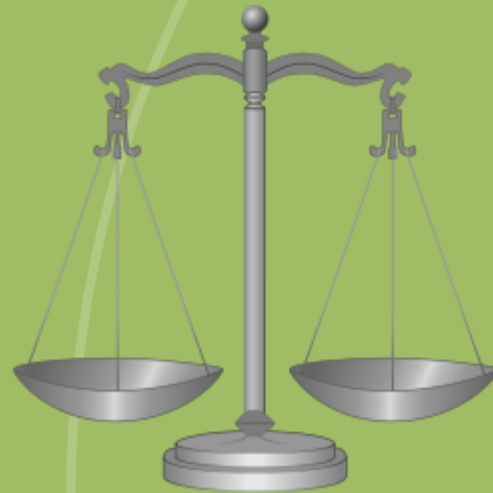
Diagnoser 2025

Samhällsutmaning

Mobilitet - Trafiksäkerhet

God och säker
mobilitet när
förutsättningarna för
detta finns.
Självständigt
oberoende.

Förhindra trafikolyckor som
orsakas av medicinskt
olämpliga förare
Nollvision

Det vet vi om händelseförloppet – från att föraren släpper av de sista passagerarna till dödliga olyckan. Foto: Blåljusbilder

Haverikommissionen: Sjukdomsfall bakom bussolycka i Stockholm

UPPDATERAD IGÅR 13:51 PUBLICERAD IGÅR 11:09

Statens haverikommission har kommit fram till att det var en sjukdomsfall hos bussföraren som låg bakom bussolyckan i Stockholm i nov...

Det var sent på eftermiddagen som bussen hade en olycka vid Östermalmstorg. Bussföraren hade ett sjukdomsfall som visat sig...

Nu...

LEDARE SOCIALDEMOKRATISK

Jenny Wennberg: Vi måste sluta dalta med trafikfarliga äldre

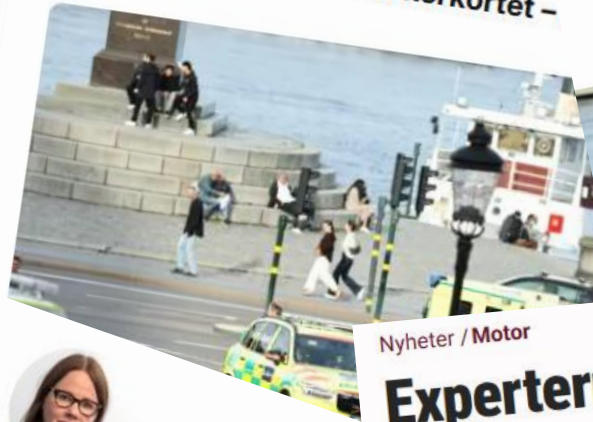
4 oktober 2024 06:03

Det var tidig lördag morgon. Bilen svajade fram och tillbaka på vägen mellan Sandviken och Högbo. Vi låg bakom, men vågade till sist informera att vi stött på vad vi trodde var en rattfyllerare...

ANN-CHARLOTTE MARTEUS: Sluta låtsas om man kan köra bil

Publicerad 27 aug 2025 kl 05:00

Fler äldre bör bli av med körkortet –

SVERIGE: Dödsolyckan på Slottsbacken: "Självklart väcker det frågor om äldres förmåga att köra bil"

Uppdaterad 2025-09-02 Publicerad 2025-09-01

Nyheter / Motor

Experterna: Är du över 70 år? Då ska du inte köra bil

Publicerad: 2 feb. 2025, kl. 15:00 Uppdaterad: 2 feb. 2025, kl. 15:00

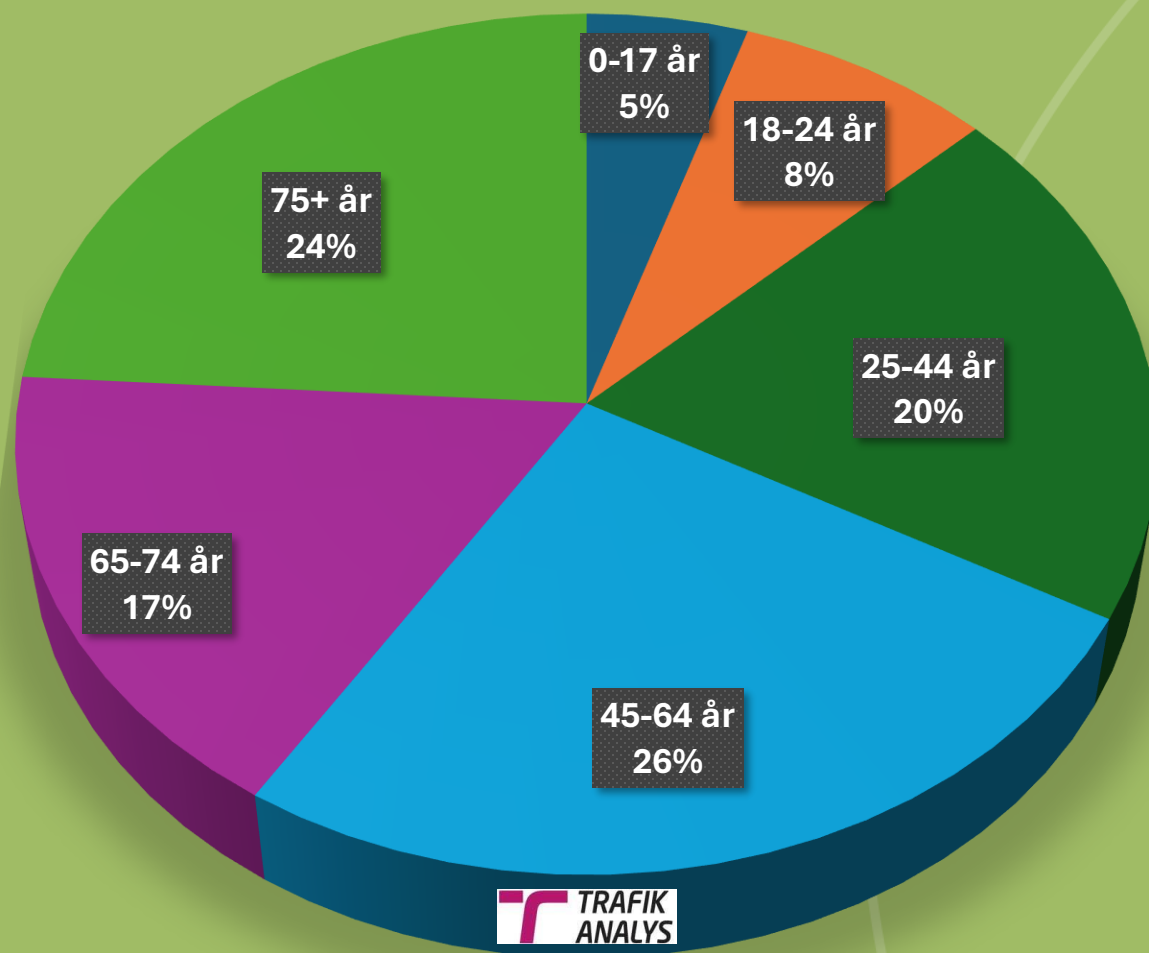
blivit påkörda av en 80-årig

överinseende av Lars-Åke Björk (till vänster) och Leif Selander.

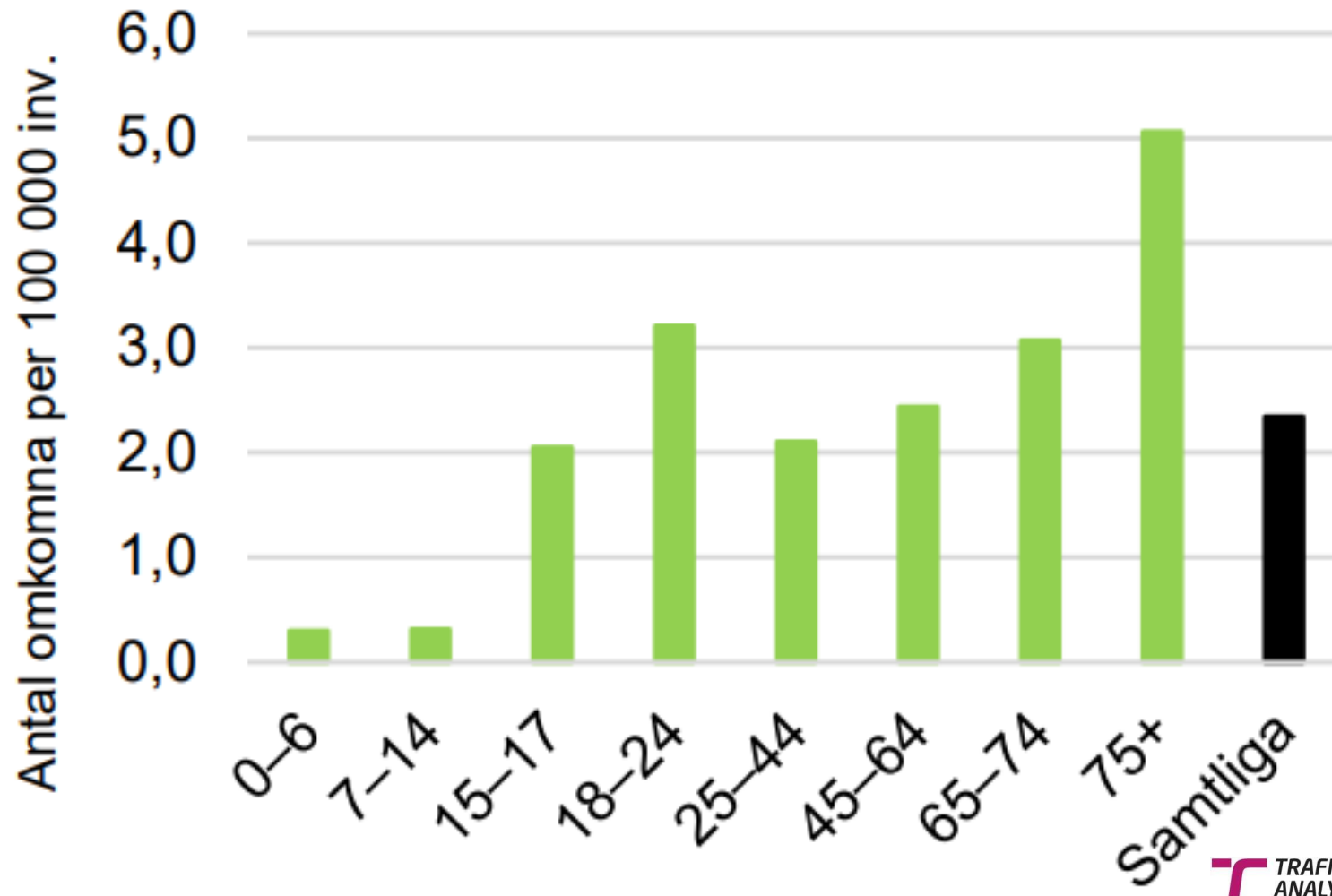
Svårt bedöma när åldern sätter stopp för bilkörning

Andel omkomna i vägtrafik per åldersgrupp 2024

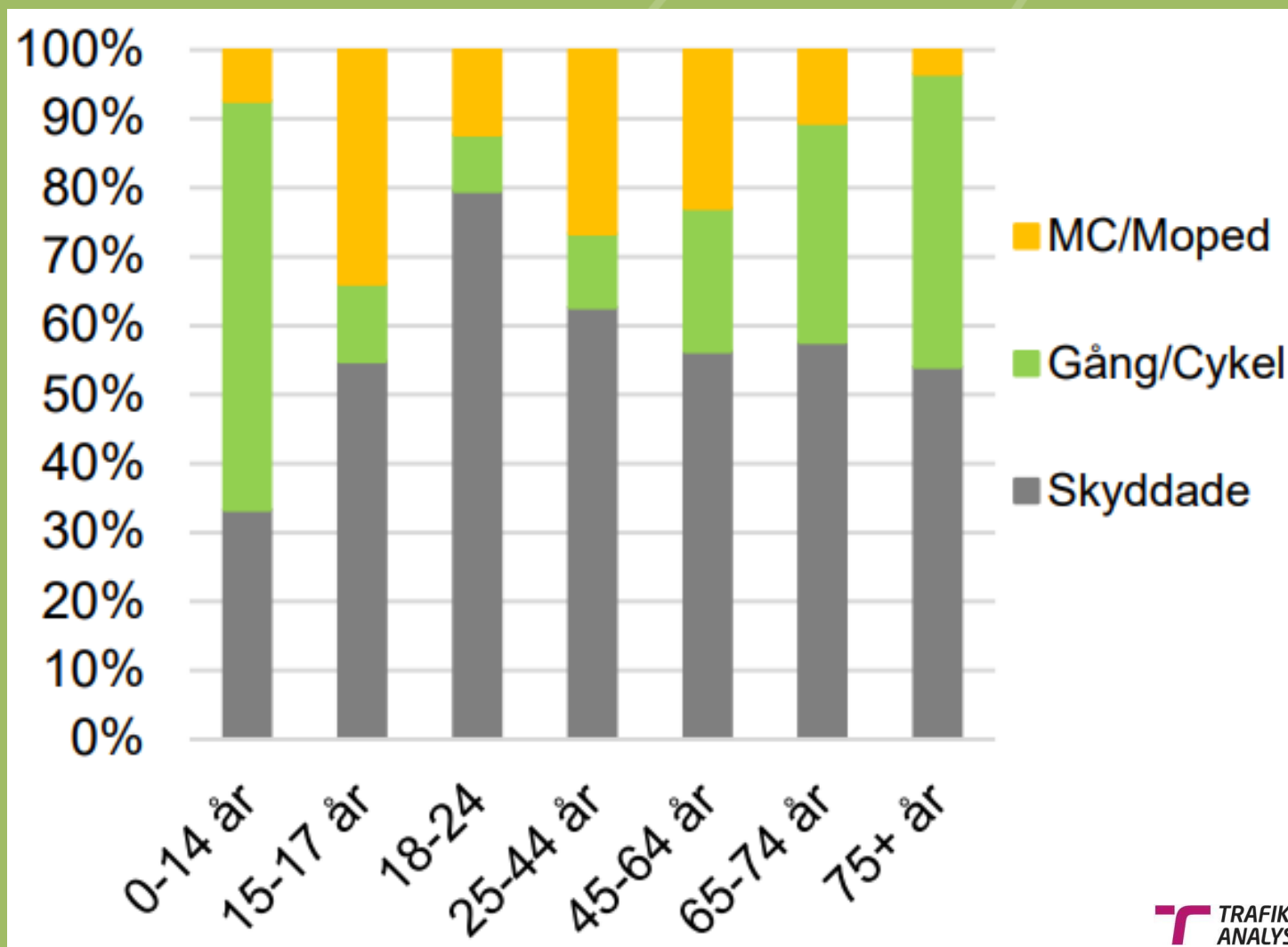
Omkomna per 100 000 invånare

Genomsnitt senaste tio åren

Andel omkomna per trafikantgrupp och åldersgrupp

Genomsnitt senaste tio åren

Bilkörning och sjukvård

- Körkortslagen 10 kap. 5 § (SFS 1998:488)
 - ✓ Om en läkare vid undersökning av en körkortsinnehavare finner att körkortsinnehavaren av *medicinska skäl* är *olämplig* att inneha körkort, *skall* läkaren anmäla det till Transportstyrelsen
men...
 - ✓ Anmälan behöver inte göras om det finns anledning att anta att körkortshavaren kommer att följa läkarens tillsägelse att avstå från att köra körkortspliktigt fordon (muntligt körförbud)

Bilkörning och sjukvård

Transportstyrelsens författningssamling

TSFS 2010:125

VÄGTRAFIK

**Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
om medicinska krav för innehav av körkort m.m.**

Transportstyrelsens Författningssamling (TSFS 2010:125)

1. Inledande bestämmelser
2. Syn
3. Hörsel och balans
4. Rörelseorganens funktioner
5. Hjärt- och kärlsjukdomar
6. Diabetes
7. Neurologiska sjukdomar
8. Epilepsi, epileptiskt anfall och annan medvetandestörning

9. Njursjukdomar
10. Demens och andra kognitiva störningar
11. Sömn- och vakenhetsstörningar
12. Bruk av substans m.m.
13. Särskilt läkarutlåtande efter grovt rattfylleri...
14. Psykiska sjukdomar och störningar
15. ADHD, Autismspektrumstörning
Intellectuell funktionsnedsättning

Körkortsmedicinsk utredning – vad ska kartläggas?

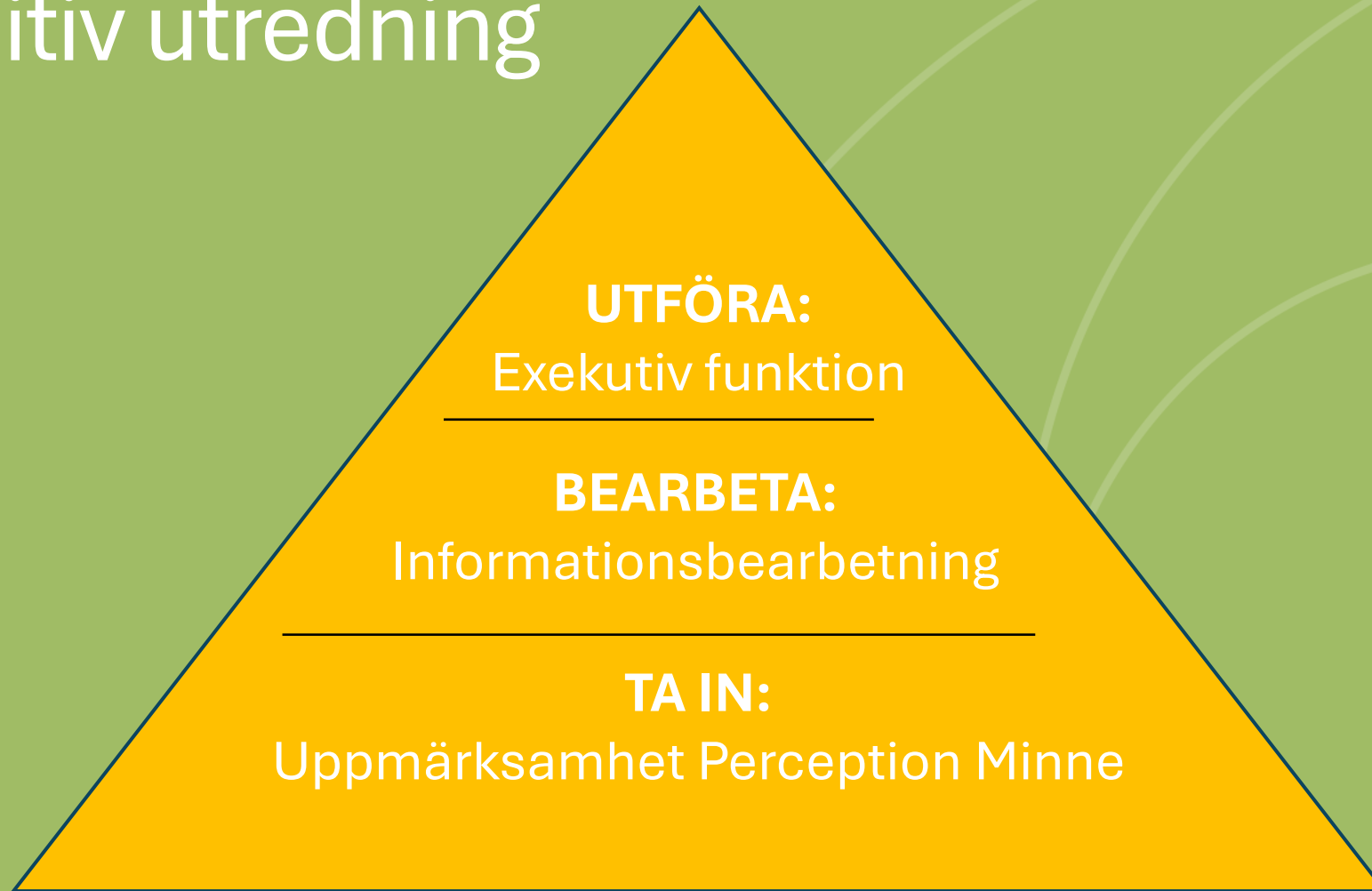
10 kap. Demens och andra kognitiva störningar

5 § Hjärnskada som förvärvats efter exempelvis stroke, infektion, syrebrist, förgiftning eller tumör samt traumatiskt förvärvad hjärnskada

1 § Allvarlig kognitiv störning utgör hinder för innehav.

Vid bedömning av om störningen ska anses som allvarlig ska särskild hänsyn tas till **nedsättning av uppmärksamhet, omdöme och förmågan att ta in och bearbeta synintryck samt nedsättning av mental flexibilitet, minne, exekutiva funktioner och psykomotoriskt tempo.** Dessutom ska **känslomässig labilitet och ökad uttröttbarhet** beaktas. **Apraxi och neglekt** ska särskilt uppmärksammas

Kognitiv utredning

T
E
M
P
O

Körkortsmedicinsk utredning – vad ska kartläggas?

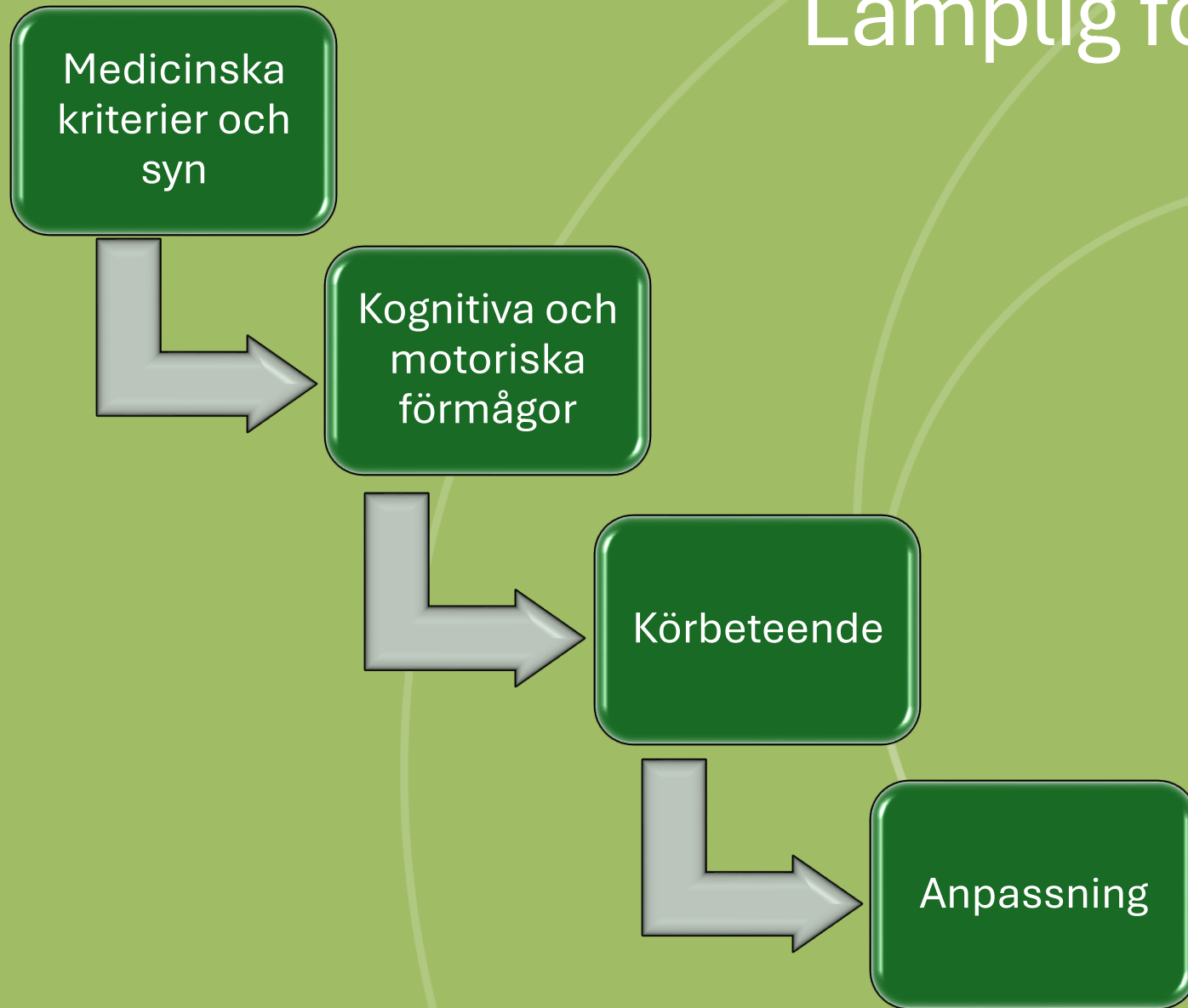
4 kap. Rörelseorganens funktion

1 § Sjukdom eller nedsättning i rörelseorganens funktion som innebär att fordon inte kan köras på ett trafiksäkert sätt utgör hinder för innehav.

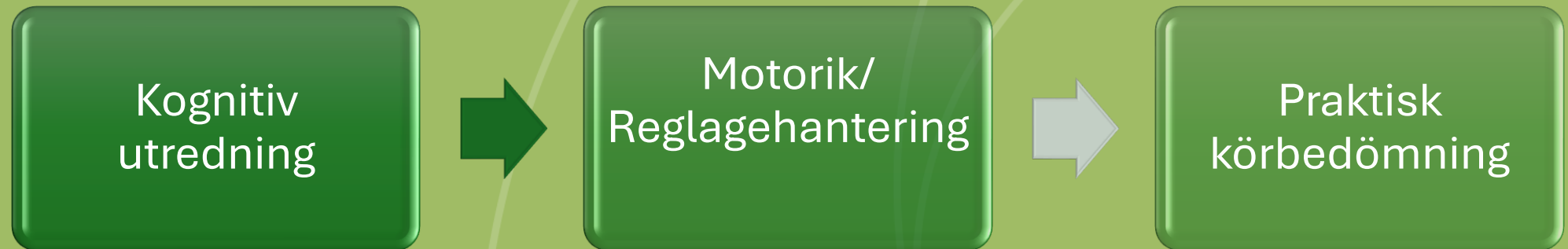
Men...

2 § En funktionsnedsättning i rörelseorganen utgör inte hinder enligt 1 § om den kan kompenseras genom ortopediskt hjälpmedel eller tekniska anordningar på fordonet.

Lämplig förare?

Körkortsmedicinsk utredning på Mobilitetscenter

Praktisk körbedömning i trafik

Syfte

- Komplement till kognitiv utredning
- Görs bara om kognitiva krav bedöms uppfyllda

Metod

- Utförs av arbetsterapeut och trafiklärare
- Dubbelkommando
- Observationsprotokoll

Förutsätter giltiga behörigheter

Afasi

- Anamnes
- Inre resonemanget
- Instruktionsförståelsen
- Vägmärken
- Viktigt att komplettera med körbedömning

Anpassningar efter stroke

Automatisk växellåda

”tvåfotat” körsätt

Vänstergas

Rattspinnare

Handreglage

Flytta elektriska reglage

Bedömning & remissvar

- Resultat från testningen avseende kognitiv och motorisk förmåga
- Resultat från körbedömning
- Sammanfattning och rekommendation gällande fortsatt körkortsinnehav – underlag för läkaren att skriva intyg till Transportstyrelsen
- Avslutande samtal med patienten om resultat och remissvar

Frågan om körkortsinnehav och körlämplighet är en känslig fråga

Tack!

mobilitetscenter.se